

TORONTÁI

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre	32— K
Félévre	16— "
Negyedévre	8— "
Egy hétre	2-70 "
Egyes szám ára 10 fillér.	

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP

Felelős szerkesztő: Dr. MAYER JENŐ.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
Zápolya-utca 1. sz. Telefonszám: 21.

MEGJELENIK MINDENNAP, VASÁR-
ÉS ÜNNEPNAPOK KIVÉTELÉVEL.

Nagybecskerek, 1917.

XLVI. évfolyam, 215. szám.

Péntek, szeptember 21.

A háboru hirei.

A tegnapi esti Wolf-jelentés.

Berlin, szept. 21. Wolff esti jelentése. A flandriai csata az angoloknak Langemarktól Hollebekig terjedő támadó arcvonalán teljes mértékben folyamatban van. Védelmi zónánk legszélsőbb részében reggel óta elkésredetten és változó szerencsével folyik a harc.

Elsülyesztett angol buzaszállító hajó

Berlin, szeptember 21. Wolff-jelentés:

A Rillenhall angol gőzöst elsülyesztették. Buzarakománya elegendő lett volna arra, hogy Baden és Hessen nagyhercegségeket egy hétig ellássa kenyérliszttel. (Megjegyzés: Badennek 2.010.000, Hessennek 1.282.000 lakosa van.)

Az oroszországi belzavarok.

Kornilovot haditörvényszék elé állítják.

Szentpétervár, szept. 21.

A kormány visszavonta Kaledin tábornok ellen kiadott elfogató parancsot.

A Reuter jelenti Szentpétervárról:

A kormány elhatározta, hogy Kornilovot haditörvényszék elé állítja, a munkástanács kivánságára azonban a pört nem Szentpétervárott, hanem a front területén fogják lefojtatni.

A kadett-párt nem vesz részt a demokrata konferencián.

Szentpétervár, szept. 21.

A kadett-párt elhatározta, hogy nem vesz részt a demokrata konferencián, mert a konferencia nem alkalmas arra, hogy az ország súlyos helyzetét enyhítse.

Nekrasovot Finnország fő-kormányzójává nevezték ki.

A munkástanács Kerenszki parancsával ellentétben felszólította a jóléti bizottságokat, hogy ne oszoljanak fel.

Szentpétervár fenyegetett helyzetére tekintettel a pénzügyminiszteriumot Tamlovba helyezték át. A gyárakat nagyrészt kiürítették.

A központiak válasza a pápa jegyzékére.

Bécs, szept. 21. Délutáni telefonjelentés.

Tegnap adták át a monarchia válaszjegyzékét a bécsi pápai nunciusoknak.

Egyidejűleg Münchenben a bajorországi pápai nuncius átvette Németország válaszát.

Berlin, szept. 21. Délutáni telefonjelentés.

A *Tägliche Rundschau* szerint a német jegyzék melegen üdvözli a pápa lépését.

A jegyzék szerint Németország hajlandó ösztön és fenntartás nélkül minden a békére vonatkozó kísérletben résztvenni. A jegyzék szerint valótlan az, hogy Németország akárcsak közvetve is kimondaná, hogy hajlandó kiadni kezéből Belgiumt. A békefeltételek meghatározása az entente dolga.

Kaledin tábornok újabb felkelése.

Kornilov csapatai még mindig Szentpétervár előtt állanak, szemben a kormány csapataival.

Haparándai hírek szerint Kaledin új felkelést kezdett a kormány ellen.

A frontról folytonosan érkeznek csapatok a táborába.

A kormányhoz érkezett hírek szerint a kozákok utban vannak Szentpétervár felé.

Az entente még mindig fenyeget.

Rotterdam, szeptember 21. A Reutter-ügynökség közzé teszi, hogy az ententének mi az álláspontja Németország azon szándékával szemben, hogy Belgiumban, vagy más általa megszállt területen koncessziókat tegyen.

A szövetségesek szerint Németország belátta, hogy a háborút elvesztette.

A szövetségesek szempontjából a háború nem végződik be addig, amíg el nem érik az igazi célt, a porosz militarizmus örökre való eltörlését.

Anglia megint gazdasági blokáddal fenyeget.

Stockholm, szeptember 21.

A Daily News az kívánja, hogy Németország nyomban nevezze meg békefeltételeit, különben a szövetségesek Németország minden havi késlekedéséért azzal válaszolnak, hogy két-két hónapra kizárják Németországot a világpiacon.

Kéjgyilkosság a fővárosban.

Budapest, szept. 21. A fővárosban ma reggel izgalmas kéjgyilkosságot fedeztek fel. Az egyik villamos kocsikalauza jelentette a rendőrszemenek, hogy közvetlenül a rákoskeresztúri zsidótemető előtt két katona akart felszállni a villamosra zsákokkal és ő azt hiszi, hogy a zsákokban lopott holmuk vannak.

A rendőrszem nyomban a jelzett helyre sietett és igazolásra szólította fel a két katonát. Az egyik igazolta magát azzal, hogy fürdőbe kell mennie, a másik pedig ezalatt a mező irányában futásnak eredt. A rendőrség üldözőbe vette és elfogta.

Visszafelé jövet a mezőn egy kb. 14—15 éves kislány holttestére találtak, arccal a föld felé fordítva.

Nyomban jelentést tettek a főkapitányságon, ahonnan detektívek és Kresányi Kálmán detektívönök azonnal kimentek a helyszínre és megállapították, hogy a gyilkos erkölcselen merénylet után a kislányt arccal a föld felé fordította és azután addig nyomta a porba, amíg megfulladt.

Nyomban vallatóra fogták a katonát, akit Krémer Lipótnak hívnak és a 32-ik gyalogezred káplárja, Tagadja, hogy része volna a gyilkosságban, de ezzel szemben a ruháján és nadrágján vérnyomokat találtak és a nadrágjában paprika is volt.

A vizsgálat megállapította, hogy a kislányt apja tegnap vásárolni küldte. Átadott neki 60 koronát, hogy vegyen kenyeret, paprikát és más egyebet. Egy villamos kalauznő látta, hogy az ő kocsiján ment katonák társaságában. A holttest mellett megtalálták a paprikát és kenyeret, ezenkívül 78 fillért is, így tehát valószínű, hogy rablógyilkosságról van szó. A rendőrség folytatja a nyomozást, Krémer tagad.

Közeledünk a békéhez.

Krisztiánia, szept. 21.

Hollandiában hire jár, hogy Németország feladta Belgium ellenőrzésének az eszméjét és olyan elhatározásra jutott, amely megfelel Anglia intenciójának.

A Daily News ehhez hozzáfűzi, hogy Németországnak ezen lépése a békére vezető első lépés volna. Az ántánt kötelessége, hogy támogassa ezen mozgalmat, közölje saját hadicéljait, melyeknek eltávolítása bűn volna.

London, szept. 21.

A Németalföld és Svájc felől érkező híradások, melyek szerint Németország letett Belgium ellenőrzésére vonatkozó terveiről, nagy feltűnést keltenek.

A német lapokban olvasható célások megerősítését képezik ezen híreszteléseknek.

A Daily Mail Gazette hevesen állást foglal a német békeakció ellen.

Irányelvek a mezőgazdasági felmentéseknél

Dr. Steuer György, Torontálvármegye főispánja a járási főszolgabíróhoz, a két r. t. város polgármesteréhez és az összes megyebeli községi elöljáróhoz intézett rendeletében részletesen ismerteti azokat az irányelveket, amelyek az említett hatóságok részéről a mezőgazdasági felmentések előterjesztésénél szem előtt tartandók.

A felmentési ügyeknél okvetlenül nagy hasznára lesz az eljáró hatóságoknak ez az utasítás, mert az abban lefektetett irányelvek a felmentések elbírálásánál a felsőbb hatóságok részéről is szem előtt tartatnak és így azok pontos alkalmazása míg egyrészt az eljárást meggyorsítja, lehetővé teszi azt is, hogy a felmentési kérelmeknek indokolt esetekben mindig hely adassék.

A rendeletet közérdekű voltánál fogva egész terjedelmében az alábbiakban közöljük:

A mezőgazdasági érdekeknek, a katonai érdekek által vont határok között, minél teljesebb mértékben való megóvhatása és egyöntetű eljárás meghonosíthatása céljából elrendelem, hogy a mezőgazdasági felmentés iránt előterjesztett kérelem elbírálásánál a következő irányelveket kövesse:

1. A harctéri szolgálatra alkalmatlanokat, a segédszolgálatosokat és az öregebb évfolyambeliakat (azok, akik életük 42. évét meghaladták), elsősorban és csekélyebb kiterjedésű birtokok mellett is, felmentésre javaslatba kell hozni;

2. a harctéri szolgálatra alkalmas egyéneket csak kivételesen és oly esetben lehet felmentésre javaslatba hozni, ha birtokuk kiterjedése a 25 katasztrális holdat meghaladja.

Ez a körülmény azonban nem zárhatja ki, hogy a 25 katasztrális holdnál kisebb kiterjedésű birtokok részére is felmentés engedélyeztetessék, ha a birtokon belterjesebb gazdálkodás folyik, illetőleg a földbirtokon kívül az illetőnek még legalább 1 kat. hold kiterjedésű szőlője, komlókertje, kerti vagy más különleges művelés alatt álló földje, nagyobb számu állatállománya vagy tejgazdasága van, a birtokosra nagyobb számu gyermekek és munkaképtelen családtagok eltartása vár és a felmentett, illetőleg felmenteni kért egyén bevonulása folytán a birtok a pusztulás veszélyének van kitéve;

3. ha a család több tagja bevonult, ez a körülmény a felmentési igény elbírálásánál figyelembe veendő.

4. ha valamely egyén felmentése azon a címen engedélyeztetett, illetőleg kérik, hogy az illető a hadbavonult testvéreinek vagy rokonainak ingatlanait is művelje, kétséget kizárólag megállapítandó, vajjon ebbeli kötelezettségének az illető eleget tesz-e;

5. a bérbevett földeknél meg kell állapítani, vajjon a föld mikor vétetett bérbe. Ha a föld a népfölkelési bemutató szemlén alkalmasnak történt osztályozás után olyan egyén által, ki eredetileg gazdálkodó nem volt, nyilvánvalóan csak abból a célból vétetett bérbe, hogy az illető magát a katonai, illetőleg népfölkelési szolgálat alól kivonja, a felmentési igény meg nem állapítandó.

Az a körülmény, hogy a bérlet a bemutató szemle után megújított vagy valamelyik felmentett egyén bérletének lejártá után más birtokot bérlet, nem szolgált jogalapot a felmentés megtagadására;

6. ha a felmentett, illetőleg a felmenteni kért egyén a gazdaságban csak felügyeletet gyakorol, meg kell állapítani, vajjon az illető szülővel vagy rokonnal helyettesíthető-e;

7. ha az apa bevonult és a fia felmentését kéri, a fiu csak annyi időre lesz felmenthető, hogy az apa felmentése foganatosításáig és ennek megtörténte után a felmentett fiu be fog vonulni. Ily esetben a fiut az apa hazaérkeztéig való felmentésre kell javaslatba hozni;

Ribot külügyminiszter beszéde a kamarában.

Páris, szeptember 21.

A kamara ülésén néhány képviselő felszólalására Ribot külügyminiszter kijelentette:

Ujlag hangsúlyozom, nincs titkos diplomáciánk és feltételeinknél nem vezet bennünket falánkság. A rendelkezéseimre álló okmányokat bármelyik nap közzé tehetem, de nem minden tölem függ.

Franciaország senkivel szemben nem akar erőszakoskodni, csak jogát követeli. Ha ezt nem hallgatják meg, ne beszéljete nekem jogon alapuló tartós békéről, mert ezen igazságtalan, erőszakos béke halálát jelentené Franciaországnak.

Jóvatételt, biztosítékot követelünk.

Micsoda értéke volna a német kormány aláírásának, ha mögötte nem állana a német nép aláírása.

Ha mi a pápának nem válaszolunk, úgy egyértelműen jártunk el szövetségeseinkkel.

Ezzel végzi beszédét: „A központiak bejelentették, hogy a pápának válaszolni fognak. Várjuk meg ezen feleletet. Mondják meg nekünk nyíltan mit akarnak. Belemennek-e abba, hogy Elzász-Lotharingia visszaadassék. Belemennek-e a jóvátételekbe és a nemzetek társaságának megalakításába?”

Ezután egyik képviselő indítványára a kormánynak bizalmat szavaztak.

Hivatalos jelentések

Vezérkarunk jelentése.

Budapest, szeptember 20.

A miniszterelnökség sajtóosztályától a következő hivatalos jelentést kaptuk a harctéri eseményekről:

Keleti harctér:

Alboránál Bukovinában az oroszok erősebb tűzérési előkészítés után megkísérelték az előretörést. Tüzelésünk szétszórta és kiindulási árkaiba kényszerítette a támadó csapatokat.

Olasz harctér:

A Monte San Gabrielle ellen tüzelőkészítés nélkül intézett olasz támadást tüzünkkel megállítottuk. A Colbriconon az ellenség aknabombantás után támadást kísérelt meg, amelyet azonban már felkészülése pillanatában árthatatlanná tettünk. A Carzononál beszallított foglyok száma 11 tisztre és 518 főnyi legényre emelkedett.

Délkeleti harctér:

Nem volt esemény.

A vezérkar főnöke.

Német hivatalos jelentés.

Berlin, szeptember 20.

A nagy főhadiszállás jelenti:

Nyugati harctér:

Rupprecht trónörökös hadserege: Fland-

riában az erős tűzérési harc a Houlthoustoni erdő és a Lys között nem csökkenő erővel egész napon át tartott. Védőzónánk egyes szakaszai felváltva a legnagyobb heveségű tűztámadásoknak voltak kitéve. A tűzérési tevékenységet az éjszaka sem szakították meg. Az eddigi jelentések szerint a kora reggeli hatalmas pergőtűzet, virradatkor széles arcvonalon erős angol támadások követték.

A német trónörökös hadserege: Verdun előtt a franciák tegnap reggel és este a 344-es számú magaslatnál Samogneux-tól keletre, ahol az előző nap véres vereséget szenvedtek, ismét teljesen eredménytelenül támadtak.

20 ellenséges repülőgépet lőttünk le. Thom örömszer légi harcban tegnap is két ellenséget szedte le.

Keleti harctér:

Lipót bajor hereg vezértábornagy arcvonala: Dinaburgnál, a Stochod mellett, Brodynál és Tarnopolnál a tűzérési tevékenység élénk volt.

József főherceg vezérezredes arcvonala: Bukovinában Arborától nyugatra támadtak az oroszok, akiket védőtüzelésünk árkaiba vetett vissza, onnan pedig géppuskákkal igyekeztek őket ismét előrehajszolni.

Macedon harcvonal:

Csak a Cserna-hajlásban élénk a harci tevékenység.

Ludendorff.

Telefon 330.

Szombaton, szeptember hó 22-ikén két előadás: 6 és 9 órakor

A POKOLGÉP.

Elsőrendű detektívtörténet 3 felv. másban. A főszerepben Gunar Sommerfeld.

A panyol táncosnő. Vigjáték 2 felv. A főszerepben Eva Speier.

VÁROSI MOZI A VÁROSI SZÍNHÁZBAN.

Vasárnap, szeptember hó 23-án 4 előadás: 3, 5, 7 és 9 órakor

AZ ÁTOK RABJA.

Színművészek felvonásában. Irta: Karl Schneider. Rendezte: Richard Eichberg. A főszerepben: Ellen Richter és Hans Mierendorf.

Elsőrangú kísérő műsor.

Elsőrangú kísérő műsor.

Telefon 330.

8. azok, akik egy évi tényleges szolgálati, illetőleg a rendes két vagy három évi tényleges szolgálati kötelezettségüknek most tesznek eleget, valamint azok, akik különleges katonai kiképzésben részesültek (fegyvermesterek, géppuskairányítók, távirászkok, telefonisták, utászok stb.) felmentésben egyáltalában nem részesülhetnek;

9. a harcértszolgálatra alkalmas hadi önkéntesek csak igen kivételesen menthetők fel, ha kétséget kizárólag beigazolás nyer, hogy a felmentés szükségességét tényleg indokoló körülmények az önkéntes belépés után következtek be;

10. azokat a gazdasági alkalmazottakat, akik régi szolgálatuknál, vagy különleges ismereteiknél és gyakorlatosságuknál fogva máról-holnapra jelentékeny károsodás nélkül nem pótolhatók (például juhász, tehenész, fejős, kanász, vincer, udvarbíró, héresgazda, hosszabb ideig szolgáló eszedek stb.) felmentésre javaslatba kell hozni;

11. a szőlőbirtokokosok közül csak azokat lehet felmentésre javaslatba hozni, akik a különböző szőlőművelési munkákat maguk végzik, ebbeli munkájukkal az év nagyobb részében el vannak foglalva és mások által nem helyettesíthetők. A szőlőbirtokokban alkalmazott hivatásos és nélkülözhetetlen vincellérek (szakképzett szőlőmunkások), valamint a nagyobb borgazdaságokban alkalmazott hivatásos és szakképzett pincekezelők, akikre tényleg szükség van, katonai szolgálat alól való felmentésre javaslatba hozandók;

12. a gazdasági gépezetek, különösen a gőz- és motorképezetek és fűtők felmentésére nagy gondot kell fordítani.

A felmentésnél irányelvül szolgáljon, hogy egy mozdonyjal járó gőzeknél csak egy gépészre és egy fűtőre, a két mozdonyjal járó gőzeknél két gépészre és két fűtőre, a motorképezetnél pedig csak egy kezelőre van szükség.

Csak hivatásos és képesítéssel, illetőleg huzamosabb gyakorlattal rendelkező gőz- és motorképezetek és fűtők menthetők fel. A felmentés alapjául szolgáló körülmények, tekintettel arra, hogy igen sokan jogtalanul jutottak a felmentés kedvezményéhez, kétséget kizárólag megállapítandók. A csendőrsők ellenőrzést fognak gyakorolni, vajjon az illető gépezetek és fűtők hivatásszerűen és tényleg végzik-e azt a munkát, melynek elvégzésére felmentették;

13. ha valamely a harcértszolgálatot teljesítő mezőgazda a besorozásnál vagy a birtok csekélyebb kiterjedésénél fogva felmentésre javaslatba nem hozható, a hozzátartozók kioktatandók hogy a felmentési kért egyéneket jogában áll kihallgatáson (rapporton) 35 napig terjedhető szabadságot kérni;

14. a hadrakelt seregnél (harcéren vagy hadtápkörletben) szolgáló egyének — amint ezt a m. kir. honvédelmi miniszter 1917. évi 7900 eln. 4. III. fejezete alatt foglalt rendelkezés kifejezetten kiemeli — csak kivételes és igen indokolt esetben hozhatók felmentésre javaslatba.

Az ily felmentési javaslatok csak nagyobb kiterjedésű birtok, vagy rendkívül méltánylást érdemlő családi körülmények alapján terjeszthetők elő.

Ha valamelyik mezőgazda harcéren vagy hadtápkörletben teljesít szolgálatot és felmentésre javaslatba nem hozható, de szabadságoltatása a fennforgó viszonyoknál fogva indokolt volna, a járási főszolgabíró, illetőleg városi polgármester a m. kir. honvédelmi miniszter 1917. évi 7385/eln. számú rendeletében foglalt felhatalmazás alapján a csapattestnél tegyen a szabadságoltatás iránt előterjesztést;

15. a felmentési javaslatot, a felmentés alapjául szolgáló körülményeknek tárgyilagossá, pártatlan és lelkiismeretes, különösen annak a szemellett tartása mellett kell megtenni, hogy a felmentés nem magán-, hanem közérdekből engedélyeztetik;

16. a mezőgazdasági munkások közül is azok akik a harcértszolgálatot segédszolgálatot teljesítenek és otthon nagyobb számban gyámmal nélkül maradt gyermekeik vannak, felmentésre javaslatba hozhatók, de külön névjegyzékbe foglalandók.

Ezeknek a felmentését a m. kir. honvédelmi miniszteriumban kieszaközölni szándokozom annak a kifejezett igazolásaképp, hogy nemcsak a birtokosok, hanem a mezőgazdasági munkások felmentésével is az állami és szociális érdekek megóvása célozthatik.

Végül pedig felhívom a járási főszolgabírákat és a polgármestereket, hogy a felmentési ügyekben érdeklődő feleknek a szükséges fel-

világosítást a legpontosabban adják meg, velük a számat és a névjegyzéknek hivatalomhoz történt tényleges elküldése idejét közöljék.

Nagybecskerek, 1917. évi szeptember hó 17-én.

Steuer, főispán.

**Csúnya nők —
szépek
Szép nők —
szebbek**

lesznek, ha archörük, keblük, nyakuk és kezeik finomítására, felfrissítésére és szépítésére állandóan a legfőbbkétebb bőr-ápoló szert: a valódi

DIANA ALABASTROM-PUDERT

használgják. Egy kísérlet meggyőzi e szer csodába illő hatásáról.

Mindenütt kapható!

— Főelárúshely: —

DIANA KERESKEDELMI R. T. Budapest, V., Nádor-utca 6

HIREK

— **A király a többgyermekes családapákért és az utolsó fiukért.** A hivatalos lap tegnapi száma közli Károly királynak azt a már nyilvánosságra jutott rendeletét, hogy olyan családok egyedül életben maradt fiát, amelynek már két vagy több fia elesett, vagy hadiszolgálat teljesítése közben meghalt, valamint hat vagy több még el nem látott gyermek apját olyan szolgálati helyeken kell alkalmazni, amelyek az ellenség állandó behatásának nincsenek kitéve.

Szurmay Sándor báró honvédelmi miniszter most ezt a királyi parancsot körrendeletben közli és utasítást ad arra nézve, hogy az ilyen kérelmeket miképpen kell elintézni.

— **Katonai kitüntetések.** Ófelsége a hadi-ékitményes harmadosztályú katonai érdemkeresztet adományozta a vitézségi érem szallagján és a kardokkal az ellenség előtt tanúsított vitéz magatartásának elismeréséül Löwy Ernő tart. főhadnagynak és Navratil Richárd tart. hadnagynak.

— **A felső kereskedelmi iskola új igazgatója.** A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter áthelyezte Jób Győző brassói állami felső kereskedelmi iskolai tanárt jelenlegi minőségében a nagybecskereki állami felső kereskedelmi iskolához és egyúttal megbizta az igazgatói teendőket ideiglenes ellátásával.

— **Jegyzőválasztás.** Sztojanovits Vazul esenei főszolgabíró szeptember 20-án tartotta meg Öregfalun a jegyzőválasztást, amely alkalommal a képviselőtestület Sziller György papdi jegyzőt választotta meg községi jegyzőnek, aki Horecsny jegyző halála óta mint helyettes jegyző vezette a községet.

— **Üdvözlét a DMTE. tagjaihoz Szibériából.** Csala Imre alsóitbebei ref. igazgató-tanító, a szibériai Tschardsuj-ból a következő sorokat küldi a „Délmagyarországi tanító-egylet” tagjaikhoz: A háboru viharától előbb Przemysl-be, majd onnan messze Ázsiába vetett tagja az egyletnek, legszívélyesebb üdvözlétét küldi az otthonlevő kartársaknak és kartársnőknek. A hosszúra nyult fogság sem volt képes lelkemből kioltni azt a benső ragaszkodást, amelyet az egylet magasztos kulturumkájára bensőmben felidézett. Ugy hiszem a kartársak ezen nehéz idők alatt is ép oly úgyszeretettel, tel-

jes erejökkel és képességekkel fáradoznak a népnevelés szolgálatában, mint annakelőtte és meg vagyok győződve, hogy hazatérve a lelket tápláló élestarban oly készletet találunk, amelytől lelkünk a jövőnd munkához új erőt és lelkesedést meríthet. Ismételten szívélyes üdvözlét! Csala Imre ref. igazgató-tanító.

— **Iskolai bizottságok ülése.** A nagybecskereki áll. óvodai felügyelő-bizottság vasárnap délelőtt 11 órakor, az áll. elemi isk. gondnokság pedig fél 12 órakor ülést tart a róm. kath. hitközség tanácskozó termében.

— **Nem szabad a portörölt és a szőnyegeket az ablakon kirázni.** A rendőrkapitányság figyelmébe ajánlja a háziasszonyoknak, hogy ne engedjék cselédjeiknek a portörölt és a szőnyegeket az ablakon kirázni, mert a hatóság a rendelkezés ellen vétőket rendbirsággal sújtja.

— **Kifüntetett katonák.** A hadseregparancsnokság ujabban a következő 12. gy.-ezredbelieket tüntette ki vitézségükért:

Az elsőosztályú vitézségi érmét kapták: Vicssek Max tart. zászlós, Dikacz István és Vancsik Dominik őrvezetők.

Másodosztályú vitézségi érmét kapták: Baráth Rudolf tiszthelyettes, Mészáros József és Vanya János szakaszvezetők, Balácsi Ferenc, Daubner Ignác, Paekl Martin őrvezetők, Tlesina Imre, Viglaczki Ferenc tizedesek, Szabó Gyula, Szikora Cirill, Pekár József, Lisziczki Ferenc, Kosztolnai János, Kiss Antal, Horváth Ferenc, Nartiska Miklós, Németh Miklós, Krausz Salamon, Zatykó István, Moravesik Miklós, Risnyovszki Mátyás, Fazekas Pál, Skonda Lajos, Frank József, Gyurgyovics András, Sipovszki János, Grah István, Abermann Ferenc, Skangyik István gyalogosok.

A másodosztályú vitézségi érmét kapták: Hornyák Pál népf. hadnagy, Batizs Zsigmond, Sándor András tart. hadnagyok, Soós László tart. zászlós, Schusztar Antal, Tonigold János, Slonka Lajos szakaszvezetők, Ladiczki Viktor őrvezető, Pankiw Teodor tizedes, Dvorák Ferenc, Moravesik Lukács, Révai József, Markó Rudolf, Janis Gyula, Boszik János, Svikruha Miklós, Tomasovics Izidor gyalogosok.

— **Ebtulajdonosok figyelmébe.** A rendőrkapitányság figyelmezteti az ebtulajdonosokat, hogy ebeiket ne engedjék szabadon kóborolni, mert a rendőrség a kóbor kuttyákat elfoghatja, agyonütheti és a tulajdonosokat pénzbüntetéssel fogja sújtani.

— **Talált pénztárca.** Tegnap a városban egy pénztárcát találtak 82 korona tartalommal. Igazolttulajdonosa a rendőrségen átveheti.

— **A Városi Mozi** a legközelebbi napokban ismét érdekes attrakciókkal fogja szórakoztatni látogatóit. Szombaton „A pokolgép” című detektívláger, vasárnap pedig egy hatóságos színmű „Az átok rabja” lesz a műsoron. Mindkét napon érdekes kísérő filmek egészítik ki a tartalmas műsört.

— **Az anyakönyvi hivatalból.** A nagybecskereki anyakönyvi hivatalban a lefolyt héten a következő bejelentések történtek:

Házasságok: Madari József rk. cipész és Dudás Anna rk. — Fülöp Ferenc rk. földm. és Jójárt Erzsébet rk.

Születések: Kirtyanszki Lyubica gk. napsz., fu. — Czweity Vojin gk. földmives, fu. — Montresor János rk. kőfaragó, leány. — Radovancev Vitályos gk. ujságárus, leány. — Jóczics Péter gk. máv. raktári munkás, leány. — Deszpotov Emil gk. vasuti kocsisztító, fu. — Nagy Sándor rk. máv. hivatalnok, leány. — Steyer Fülöp rk. raktáros, fu.

Halálozások: Nikolics Anna gk. 72 éves cigányó, aggkór. — Glavas Radané gk. 61 éves. szívbaj. — Gunics Agostonné ref. 44 éves, bélrák. — Popov Illés gk. 40 éves, a hazáért hősi halált halt. — Molnár János rk. 15 hónapos, bélhurut. — Mész Jakab rk. 51 éves földmives, üszök az alsó végtagon. — Götz Péter rk. 76 éves napszámos, aggkór. — Csibeszkú Sándor gk. 22 éves, lővés a fejbe. — Krmjancz Demjén gk. 66 éves földmives, tüdő-tágulás. — Bartos Jánosné ág. ev. 30 éves, tüdővész. — Polyák Mihály ág. ev. 18 éves, id. veselőb.

TAJKEZTATO.

Az ingyenes olvasóhelyiség és közkönyvtár nyitva van minden nap délután 5 órától este 10-ig. Vasár- és ünnepnapokon délután 3 órától este 10-ig. Könyvtárra vasárnap, szerda, péntek délután 6-7 óráig.

TŐZSDE

— Délutáni telefonjelentés. —

A pénteki magánforgalom árfolyamai nem voltak egységesek. Általában gyengébbnek mondható az irányzat, mint a hausse utolsó napjaiban és csak a békepapirokban, ezek között is elsősorban a bankpapirokban volt szilárdulás észlelhető. A Jelzálog Bank ma is folytatta emelkedését és 15—20 K-val magasabb árfolyammal cserélt gazdát, mint tegnap. A Fabank ma ismét olesóbbodott, bár a tőzsdén tartotta magát a hír, hogy a bank magához váltotta az Angol Bank érdekeltségéhez tartozó Erdélyi Erdőipar Részvénytársaságot. Az ipari részvények piaca ma is csendes volt.

Magyar Hitel 1158, Osztrak Hitel 900, Lezsamító Bank 768, Magyar Bank 844, Hazai Bank 506, Fabank 831, Rimamurányi 1170, Államvasút 1010, Beocsini 1145, Salgótarjáni 1180, Lipták 352, Schlick 456, Klotild 660.

KÖZGAZDASÁG

— Rendelet a burgonya elosztásáról. *Hadik* János gróf közlelmezési miniszter ma valamennyi polgármesterhez és alispánhoz rendeletet intézett, amelyben a burgonya szétosztására vonatkozóan állapít meg szabályokat. A rendelet szerint minden törvényhatóság maga állapítja meg azt a mennyiséget, amelyet házi és gazdasági szükséglet címén vissza lehet tartani. Az egyes törvényhatóságok különbözően is megállapíthatják az adagokat, de tekintettel kell lenniök a különösen gyöngye termésre. Minthogy a burgonyarendelet módot ad arra, hogy a nem termelők is beszerezhessenek burgonyát, még pedig házi szükséglet címén, ezt az adagot szintén törvényhatóságokint kell megállapítani. Ipar- és közlekedő vállalatok, beszerző csoportok, szövetkezetek, köz- és magánintézetek nem kaphatnak vásárló engedelmet, mert ezeknek szükségletéről az Országos Közlelmező Hivatal fog gondoskodni. Egyes megokolt esetekben azonban megengedi a miniszter, hogy az előbb felsorolt intézmények tagjainak ellátására szolgáló burgonyát olyan termelőtől utalják ki, akit ők jelölnek meg. A közlelmező miniszter felhívja még a törvényhatóságokat, hogy az olesó burgonya igénybevételére jogosultakat sürgősen irassák össze, azonkívül terjesszék föl hozzá azokat a tisztviselőket és közegeket, akik a termés összeírása és a készletek följánlása körül eredményesen dolgoztak, mert ezeket jutalomban akarja részesíteni.

Csak
Gyöngyvirág, Ibolya, Orgona
és Eau de Fleurs illatokat
használjunk

a Dunántuli Gazdasági Szeszgyárosok Szeszfinomító Részvénytársaság, Nagykanizsa gyártmányából, mert

felülmul minden külföldi gyártmányt.

HIRDETÉSEKET JUTANYOS ÁRERT
KÜZÖL A „TORONTAL“ POLITIKAI
NAPILAP KIADÓHIVATALA.

Nyomatott Pleitz Fer. Pálnál Nagybecskerekén.

Kerestetik

a Torontálmegyei Központi
„József“ közkórházhoz egy
férfi ápoló,

ki egyttal a kórházi betegek magánruha-raktárát is kezeli.

Fizetése: 60 kor. havi fizetés, szabad lakás, fűtés, világítás, mosás és ételmezés.

Az állás azonnal elfoglalható.

Rokkant katonák, akik egyébként a követelményeknek megfelelnek, előnyben részesülnek.

Jelentkezni lehet a kórház igazgatóságánál.

Nagybecskerek, 1917 szeptember 18.

Igazgatóság.

Egy lehetőleg magyarul, németül és szerbül beszélő

kiszolgálóleány
és egy
pénztárkezelő
felvétetik

Mangold G.
könyvkereskedésében
Nagybecskerekén.

3 darab hordó
jókarban
1000 liter űrtartalommal
eladó.

Szabó József, Felsőmuzslya.

Magyar-utca 2890. számú

ház eladó.

Nyomdásztanoncul

legalább két középiskolát jó
eredményrel végzett tíu heti-
fizetéssel azonnal felvétetik

lapok nyomdájában.

Munkáslányok

azonnal felvétetnek

helyi nagyobb iparvállalatnál.

Rikkancsokat

felvesz

a Torontál kiadóhivatala.

A magyar értelmiség
politikai napilapja

AZ UJSÁG

Előfizetési árak:

Egy évre K 38—

Félévre „ 19—

Negyedévre 9-50

Egy hónapra „ 3-30

Megrendelési cím:

AZ UJSÁG kiadóhivatala
Budapest, VII., Rákóczi-ut 54. sz.

Kiadó: Pleitz Fer. Pál.